

Het evangelie van Marcus is, dat weet u waarschijnlijk, van de vier evangeliën die opgenomen zijn in de Bijbel het oudste. Het is het meest sobere evangelie. De latere evangelisten hebben allemaal of bijna allemaal uit hem geput en zijn verhalen aangevuld om omgewerkt vanuit hun eigen visie. Soms beschrijven ze het verhaal over Jezus en het goede nieuws dat in hem wordt verkondigd ook mooier dan Marcus deed. Maar wat mij bij Marcus toch het meest aanspreekt, is de aardsheid van zijn getuigenis. Met aardsheid bedoel ik niet alledaagsheid, maar: aansluitend bij de ervaring. Jezus trekt volgens Marcus als leraar eerst door Galilea en vandaar gaat hij naar Jeruzalem, om er Pasen te vieren en, zo blijkt, te moeten sterven.

Marcus' evangelie eindigt het aan het graf: er is alleen een engel die vertelt aan de vrouwen, dat hij is opgestaan uit de dood en de leerlingen voorgaat naar Galilea. Het stuk dat volgt is er later bij gevoegd, dat is inmiddels wel zeker. Marcus vertelt dus wel dát Jezus is opgestaan, maar niet het hóe daarvan en hij laat hem ook niet meer aan zijn leerlingen verschijnen, - als we dat toegevoegde slot buiten beschouwing laten -.

En zo houdt Marcus tot aan het einde van zijn verhaal de vragen: 'wie is deze man?' meer open dan de andere evangelisten. Ook is er bij hem voortdurend spanning tussen ongeloof, onbegrip en angst aan de ene kant en geloof en genezing aan de ander kant. En nergens wordt die spanning echt opgelost: volgens Marcus heeft geloven te maken met het uithouden van de spanning te midden van alle angsten van het leven. Ook de mooie en goede dingen die gebeuren, zoals de tekenen die Jezus doet, hebben bij Marcus een angstige kant voor de omstanders die het zien gebeuren.

Soms lijkt het evangelie van Marcus daardoor een wat donker evangelie: er staat veel angst in te lezen en er heerst een sfeer van geheimzinnigheid om Jezus, die nergens helemaal erkend wordt als de Christus die hij is. Is dat wel voluit evangelie? Wordt het bij Marcus wel echt Pasen?

Jazeker. Maar omdat het einde van zijn boek daarover niet zo duidelijk spreekt als dat van Mattheus en Lucas, zijn we bij Marcus gedwongen om nog beter te lezen in de rest van zijn evangelie. Als de engel zegt: "Hij gaat jullie voor naar Galilea, daar zullen jullie hem zien, zoals hij jullie heeft gezegd", zegt hij eigenlijk tegen hen en tegen ons, dat wij de weg van Jezus uit de dood zullen vinden in alles wat voorafging. Opstanding is er in alle verhalen over genezing, over wonderbaarlijke broodvermeerdering en over bevrijdende vergeving. Opstanding is bij Marcus overal te vinden, waar Jezus zijn voeten zet.

Zoals in het verhaal van vandaag.

Want als Marcus vertelt hoe Jezus over het water naar zijn leerlingen toewandelt, die met de tegenwind tobben, dan is dat niet zomaar een mythisch verhaal over een man die over water kan lopen, maar een paasverhaal, dat verkondigt dat in Jezus het leven, het wint van de dood. Het verkondigt ons Gods nabijheid, in het leven, dat als een woedende storm een ziedende zee over ons heen kan komen en waarin het verdriet en de wanhoop ons zomaar kunnen overvallen.

Zoals de sterke tegenwind de leerlingen gevangen houdt tussen de twee oevers van het meer, dat bij storm als een echte zee wordt, zo kan een mensenleven klem komen te zitten en stuurloos worden, omdat er dingen gebeuren, die te erg zijn om aan te kunnen.

Dat is denk ik, herkenbaar genoeg. Nog even los van alle ellende die de kracht van het water daadwerkelijk kan veroorzaken, zoals we de afgelopen tijd weer hebben meegemaakt in Limburg en onze buurlanden, maken zoveel mensen in hun leven iets mee, dat hen alle houvast uit handen neemt. Het is dan alsof zelf je roeispanten je uit handen worden geslagen. Je hebt geen enkele macht meer over wat er gebeurt. Je moet maar afwachten hoe het dan verder gaat. Je leven kan erdoor in de greep van de angst en van de dood komen. Je leven, zoals jij het graag leefde, ligt achter je. De toekomst is onzeker. Als dit hele erge je kon gebeuren, waarom zou er dan niet nóg zoiets ergs kunnen gebeuren? Verdriet is niet alleen rouwen over wie of wat er niet meer is, het kan ook angst worden voor de dingen die kunnen komen.

Ik spreek over verdriet. Maar dit was toch een páásverhaal, een opwekkingsverhaal, een opwekkend verhaal? Dat is het ook. Dit verhaal verkondigt ons dat het leven het in Christus wint van de dood. Die verkondiging kunnen wij gemakkelijk misverstaan, want Marcus gebruikt voor ons geheimzinnige taal, waarmee hij ons hoopvolle aanwijzingen geeft.

De eerste aanwijzing dat het Pasen wordt, is, dat de avond valt. Volgens de joodse opvatting duurt een dag van zonsondergang tot zonsondergang. Dus hier begint de dag bij het vallen van de avond, de schemer, het donker. Hoewel het donker wordt, wordt het toch dag. Er gloort licht.

Het tweede teken is, dat hij Jezus zijn leerlingen wil *voorbijlopen*. Dan denk je: hij gaat ons voorbij, hij ziet ons niet staan, in onze nood. Wat heb je aan zo'n man. Wat heb je aan je geloof, waar is God, als je Hem nodig hebt, enzovoort... Maar, het is een voorbijlopen met de bedoeling om *voor ons uit te gaan*, naar de overkant. Dat wil Marcus hier met dat simpele zinnetje zeggen: "*hij liep tegen het einde van de nacht, dat wil zeggen, op het kritieke moment, over het meer naar hen toe en hij wilde hen voorbijlopen*". Voorbijlopen. Dat wil hij, om *voor hen út te lopen*. Om hen de weg te wijzen. De weg ten leven. Aan de overkant ligt het vaste land, waar het veilig is, waar Gods nieuwe wereld begint, voorbij aan verdriet en pijn ook als wij in de realiteit van alledag onze levensverantwoordelijkheden moeten dragen.

Dat Jezus over het water loopt, dat moeten wij begrijpen vanuit hoe er in de Bijbel vol vertrouwen over God wordt gesproken, zoals in psalm 77: "*Door de zee liep uw weg, door de wijde wateren uw pad, maar uw voetsporen bleven onzichtbaar. U leidde uw volk als een kudde...*" Ook dat psalmvers

herinnert aan Pasen: aan het Pasen, dat gevierd werd om de bevrijding uit het angstland Egypte.

Marcus zou Marcus niet zijn, als hij ons niet ook meteen naar de realiteit zou halen. De leerlingen begrijpen het niet. Als zij al bang waren geworden door het rondploeteren op dat diepe meer, dan zijn ze nu helemaal doodsbang van die gestalte die daar op het water verschijnt. Een spook!

Ons geloof, ons geloof in God, ons geloof in het leven en de liefde staat voortdurend onder druk. Marcus weet het en God weet het. Want de dood is nu eenmaal sterk en lijkt ook veel sterker dan het leven. Ons ongeloof strijdt altijd om voorrang met ons geloof. Dat gebeurt bij de leerlingen, die uit Jezus' handen zoveel goeds zien komen, dat hij toch wel van God moet komen en tegelijkertijd... valt dat weer weg. En dat gebeurt bij ons.

Daarom komt Jezus bij hen aan boord. Christus komt bij mensen aan boord, om hen hoop te geven, nieuwe moed. *"Blijf kalm, ik ben het, wees niet bang."* Omdat wij het niet aandurven of niet aankunnen, net als de leerlingen, om mee te gaan naar de overkant. Omdat er zoveel is, dat ons weerhoudt van mee te gaan naar de toekomst, wil God zelf komen.

Wees niet bang. Jezus komt om bij ons te zijn als Gods bemoedigende kracht. Te midden van de realiteit van onze angsten en verdriet, van natuurrampen en door ons zelf uitgehaalde klimaatrampen, oorlog en geweld in een wereld die nog lang niet nieuw lijkt. Dat lijkt misschien een schrale troost: zoveel verandert er immers niet door, op het eerste gezicht. En toch is dat voluit opstanding, ja, dat is helemaal Paasevangelie: dat Christus, Gods liefde zelf, bij ons, in ons wil komen en zo ons leven nieuw wil maken. Ons wil in beweging wil zetten naar de overkant, naar waar het heen moet met de wereld, naar Gods toekomst voor alle mensen.

Christus gaat ons voor, dag aan dag, al gaan wij door het diepe. Hij is al daar geweest waar wij gaan of nog moeten gaan. Hij gaat ons voor en hij gaat mee. Bij ons aan boord. Moge ons dat troost geven.